

Posudek diplomové práce Bc. Adama Jelšíka

Překlad dánských proprií do češtiny

Obecné shrnutí – cíl a metoda

Téma diplomové práce je svou šíří adekvátní a je zpracováno poctivě a důkladně. Není to téma příliš teoretické, zároveň nevybízí k hlubokým analytickým úvahám, nýbrž jde o problém praktický a takto je také diplomantem traktován. Diplomant zapojuje v účelné míře sekundární prameny a píše jazykem většinou jasným a srozumitelným. Téma, které si diplomant stanovil, také bezezbytku naplnil, byť, nutno říci, k radikálně objevným závěrům nedošel, ale to se ostatně od diplomové práce ani neočekává.

Stanovené zadání tedy diplomant splnil, ale naskýtá se otázka, zda neměl být sám cíl, respektive hlavně metoda přeci jen formulovány jinak. Jako nepřilíš nosná se mi po přečtení diplomové práce jeví metoda statistického rozboru všech výskytů přeložených proprií v tom kterém románu. Takto se práce příliš soustředí na postulovanou konzistentnost případně rozkolísanost překladu proprií u toho kterého překladatele. Možná stačilo spokojit se s konstatováním tendence při převodu proprií v tom kterém díle, což lze vysledovat na několika prvních kapitolách, a vzít v potaz poněkud větší množství děl – a konstatovat tak s větší argumentační pádností soudobou tendenci, lze-li i nějaké vůbec hovořit. Nebo se diplomant mohl na téma podívat z poněkud diachronnějšího pohledu a konstatovat setrvalost či posun při překládání proprií do češtiny na ose exotizace – naturalizace.

Nicméně teď už je pozdě plakat nad rozlitym mlékem, a popel na hlavu si tímto sypu na hlavu i já jako školitelka, ale co naplat, ve zpětném zrcátku se věci často jeví jinak. Každopádně diplomant prošlapal tuto cestu a učinil tak důkladně. Práce tudíž i díky přílohám obsahujícím veškeré výskyty proprií v analyzovaných románech a povídkách může výborně sloužit nejen studentům dánštiny, ale všem budoucím i stávajícím překladatelům při ujasnění toho, jako metodu převodu proprií si zvolí.

Klady práce v bodech

- Téma adekvátní rozsahu diplomové práce
- Přehledná struktura
- Dobrá práce se sekundárními prameny
- Dílčí podnětné závěry

Nedostatky práce

Diplomant často formuluje své dílčí závěry z pozice rigidního a mechanického pohledu na překlad jako takový. Jemně to naznačuje tato pasáž ze strany 56, v níž diplomant vyzdvihuje jeden podstatný aspekt překladatelské práce – totiž ohled na čtenáře – a tímto vyzdvížením z něj činí cosi pozoruhodného: „Analýza tak prokázala, že v mnohých případech byla zdánlivá nekonsekventnost překladatelských řešení odůvodněna výše zmiňovanými aspekty a že překladatelé při převodu neberou mechanicky v potaz pouze stanovenou metodu, ale posuzují vlastní jména podle jejich funkce v textu s ohledem na svého příjemce.“ Tuto zásadu překladatelské práce patří k samé podstatě činnosti překladatele by se ovšem slušelo ukotvit do některé ze stávajících překladatelských teorií. Co třeba ji uchopit pomocí teorie skopos Hanse Vermeera a Kathariny Reissové? Diplomantem

konstatovanou značnou míru exotizace v současném překladu by pak bylo možno vysvětlit jako odraz změněného politického a společenského paradigmatu, kdy se Čechům otevřel svět, jsou mnohem zběhlejší v cizích jazycích a prostřednictvím levných letenek a Map Google se mohou podívat kamkoli.

Rovněž by nebylo od věci v závěru zmínit, jak lze diplomantovy poznatky vztáhnout k ideálnímu překladu, jak jej charakterizuje Levý.

Navzdory diplomantově solidní češtině se v textu místy v práci objevují nejasné formulace, za všechny uvedme tuto větu ze strany 56: „Provedeme také srovnání literatury detektivní s ostatními díly, porovnáme dva překlady R. Novotného a románů P. Høega.“

Závěrem

Práce se opírá o poctivý rozbor zkoumané literatury a přináší zajímavý pohled na soudobou překladatelskou praxi, a proto ji doporučuji k obhajobě a předběžně hodnotím jako velmi dobrou.

V Praze, 27. 8. 2018

Mgr. Helena Březinová, Ph.D.